

13.4.2024

Eläkeläiset ovat vaurautta tuottava yhteiskunnallinen voimavara

Leikkaukset on tehtävä tosiasioiden perusteella. Käsitys, että eläkeläiset eivät osallistu valtionvelan kaventamiseen, ei perustu faktoihin.

Palkat ovat pitkään nousseet eläkkeitä nopeammin

Vuosien 2023 ja 2024 työeläkkeiden indeksitarkistukset nostavat eläkkeitä pitkältä takamatkalta. Työeläkeindeksi nousi vuosina 1995–2022 yli 57 % ja ansiotasoindeksi lähes 115 %. Kun reaalinous palkoissa on ollut tällä aikavälillä 38 %, niin eläkkeissä se on ollut alle 1 %:n.

Eläkkeelle jääneet ihmiset ovat rakentaneet yhteiskuntaa verovarillaan usein kymmenien vuosien mittaisten henkilökohtaisten työurien ajan. Tällä hetkellä 1,6 miljoonaa eläkeläistä luo kulutuksellaan työpaikkoja.

Palkkatulon verotusta kevennettiin -eläkkeiden ei

Eläkkeiden verotus on jo tällä hetkellä palkkatuloa kireämpää.¹ Vuoden 2022 verotuksessa eläkeläisiltä kerätyt verot olivat lähes 7,5 mrd e. Siinä missä palkansaajan verotus keveni 0,5–1,2 % 1.1.2024 alkaen², eläketulon ei. Kun suurituloisten ansiotuloverotusta kevennettiin, suurten eläkkeiden ns. raippaveroa ei, eikä siihen ole tehty korjauksia koko veron olemassaolon aikana.

Ylipäätään vain yksittäiseen väestöryhmään erikseen kohdennetut verotusratkaisut eivät ole perusteltuja.

Tavoite-eläeikä on jo ylitetty

Suunta on jo oikea. Eläkkeelle siirtymisen ikä on vuonna 2023 noussut yli tavoitteen.³ Eläkkeelle siirtymisiän nousun minimitavoite (62,4 vuotta) ylitettiin ensimmäisen kerran. Odote nousi 0,6 vuotta edellisestä vuodesta ja oli 62,8 vuotta.

Joka viides eläkeläinen käy töissä

Eläkeläisten työssäkäynti on lisääntynyt⁴. Lisäksi jopa puolet eläkkeelle jäävistä haluaisi tehdä töitä eläkkeen ohella⁵. Tiedetään, että yleistyvä syy tähän on eläkkeen riittämättömyys eläkeläisen tarvitsemaan toimeentuloon.⁶

Hallitus on jo leikannut eläkeläisiltä

Eläkkeensaajan **asumistukeen** kohdistuu **indeksijäädytys** eikä tukeen tule korotuksia vuosina 2024 – 2027.

Sosiaali- ja terveydenhuollon **asiakasmaksujen** enimmäismääriin tehtiin **10 %:n korotus** vuoden 2024 alusta lähtien.

¹ ETK 2024 <https://www.etk.fi/suomen-elakejarjestelma/elaketurva/elaketurva-kokonaisuutena/ajankohtaista-elakkeesta-ja-verotuksesta/>

² Veronmaksajat 2023 <https://www.veronmaksajat.fi/tutkimus-ja-tilastot/suomen-verot-ja-menot/veromuutokset/verotus-2024/#a84e8b56>

³ ETK 2024 <https://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ja-ennusteet/tilastot/elakkeellesiirtymisika/>

⁴ ETK 2023 <https://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ja-ennusteet/tilastot/elakelaisten-tyonteko/>

⁵ European Pensions 17.11.2023. Half of new retirees in Finland want to work in retirement.

<https://www.europeanpensions.net/ep/Half-of-new-retirees-in-Finland-want-to-work-in-retirement.php>; Kupiainen ja Hiltunen, Eläkkeeltä töihin 2020–2022. Eläkeliiitto ry

⁶ ELO 2023 <https://www.elo.fi/fi-fi/uutiset/2023/tiedote---elakkeen-rinnalla-tyoskentelevat>

Vuoden 2022 lopussa voimassa olleista lääkekorvausoikeuksista 69 % oli 65 vuotta täyttäneiden ryhmässä.⁷ Lääkekorvauksien vuosiomavastuu eli niin sanottu **lääkekatto nousi** 626.94 euroon (34.78 euroa) edellisvuodesta vuoden 2024 alussa.

Eläkeläiset tuottavat vaurautta

Noin 70 % isovanhemmista **hoitaa lapsenlapsiaan**. Tämän rahallinen arvo on vuosittain noin **540 miljoonaa euroa**.⁸

Perinnöt ja rahalahjat nuoremmille sukupolville muodostavat huomattavan tulo- ja omaisuusvirran. Vuonna 2021 perintö- ja lahjaveroa maksettiin kaikkiaan **826 miljoonaa euroa**.⁹

Kuntaliiton mukaan 57 % **omaishoidon** sopimuksen tehneistä omaishoitajista oli yli 65-vuotiaita vuonna 2021. Kela arvioi eri ikäisten antaman omaishoidon ja epävirallisen avun **kokonaisarvon olevan 2 miljardia euroa vuosittain**. Tästä ainakin puolet on yli 65-vuotiaiden antamaa. Omaishoidon rahallinen korvaus ja tukipalvelut on pienempi kuin omaishoitajien tekemän työn yhteiskunnallinen arvo on.¹⁰

Vapaaehtoistyön tekijöistä kaikkein aktiivisin ryhmä ovat eläkeläiset: **40 % 65–79-vuotiaista tekee vapaaehtoistyötä**.¹¹ Suomessa **vapaaehtoistyön vuosittainen arvo on noin 3 miljardia euroa**.¹² Myös valtaosa suurimpien kansanterveys- ja potilasjärjestöjen jäsenistä on yli 70-vuotiaita.

Säästöt löydetään

oikeudenmukaisella verotuksella ja eläkeläisten työnteon kannattavuuden parantamisella.

Lisätiedot Eläkeläisliittojen etujärjestö **EETU ry:n** kannanotossa 10.4.2024

<https://www.elakeliitto.fi/ajankohtaista/eetu-ry-valtiontalous-vain-vajaa-elakelaisilta-leikkaamalla>.

Lue myös sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestön **SOSTE ry:n** ehdotukset

<https://www.soste.fi/uutiset/sosten-ehdotukset-kehysriiheen-nailla-keinoilla-valtion-kassa-kasvaisi-yli-3-miljardilla-eurolla/>

Eläkeläiset eivät ole vapaamatkustajia. Eläkeliiitto tekee työtä vanhuudenturvan puolesta.

Lisätiedot: Irene Vuorisalo, vanhusasiamies, Eläkeliiitto ry irene.vuorisalo@elakeliitto.fi p. 0407257152

⁷ KELA

⁸ Topo, Päivi ja Jyrkämä, Jyrki. 2020. ”Iäkkäät Kasvattamassa Yhteisiä Ja Yksityisiä Voimavaroja”. Gerontologia 34 (4):323-27

⁹ <https://www.lapinkansa.fi> › Eduskunnasta 16.8.2022 <https://www.lapinkansa.fi/eduskunnasta-perintoverolla-tulisi-olla-kymmenen-v/4846613>

¹⁰ Jyrkämä Topo 2020 <https://journal.fi/gerontologia/article/view/99647/57518>

¹¹ Topo, Jyrkämä Gerontologia 34(4), 2020

¹² Kansalaisareena 2019 https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2019/12/Vapaaehtoistoiminnan_arvo_PageView_WEB.pdf